

## TRIJSTŪRI

### Definīcija:

Trijstūri  $ABC$  sauc par *taisnleņķa trijstūri*, ja kāds no leņķiem ir taisns; piemēram,  $\sphericalangle ACB = 90^\circ$ . Malas, kuras ir pie taisnā leņķa sauc par *katetēm*, bet garāko malu pretī taisnajam leņķim sauc par *hipotenūzu*.

### Apgalvojums:

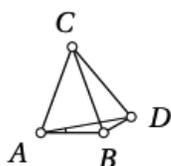
- Trijstūra iekšējo leņķu summa  $\alpha + \beta + \gamma = 180^\circ$ .
- Trijstūrī katra mala ir īsāka par abu pārējo malu summu:  $AC < AB + BC$ .
- Jebkurā trijstūrī augstumi, vidusperpendikuli un bisektrises krustojas vienā punktā.

### Iesildīšanās:

- Taisnleņķa trijstūrī  $ABC$  apzīmējam  $\sphericalangle A = \alpha$ . No taisnā leņķa virsotnes novilkts augstums  $CH$ . Izteikt leņķus trijstūros  $ACH$  un  $HCB$ .
- Taisnleņķa trijstūrī  $ABC$  apzīmējam  $\sphericalangle A = \alpha$ . No taisnā leņķa virsotnes novilkta mediāna  $CM$ . Izteikt leņķus trijstūros  $ACM$  un  $MCB$ .
- Taisnleņķa trijstūrī  $ABC$  apzīmējam  $\sphericalangle A = \alpha$ . Tajā novilkta visas trīs bisektrises. Atrast leņķus starp tām.

### EE.PK.2024.8.2:

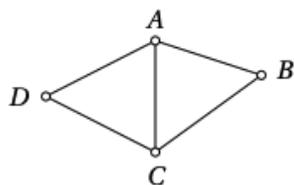
Vienādsānu trijstūri  $ABC$  un  $BCD$  novietoti blakus un tiem ir kopīga sānu mala. Zināms, ka leņķis viena trijstūra virsotnē  $\sphericalangle ACB$  ir divreiz lielāks nekā leņķis otra trijstūra virsotnē  $\sphericalangle BCD$ . Leņķis  $\sphericalangle BAD = 10^\circ$ .



(A) Atrast trijstūra  $ABC$  iekšējos leņķus. (B) Vai četrstūra  $ABDC$  perimetrs ir lielāks, mazāks vai tikpat liels, salīdzinot ar trīskāršotu nogriežņa  $AC$  garumu? (Sk. Piirkonnavoor 2024.)

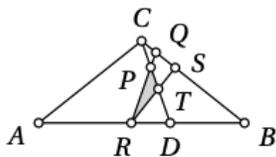
### EE.PK.2022.8.2:

Par četrstūri  $ABCD$  zināms, ka  $|AB| = |AC|$ ,  $|DA| = |DC|$  un  $\sphericalangle ABC = \sphericalangle CDA$ . Viens no šī četrstūra leņķiem vienāds ar  $150^\circ$ . Atrast trīs pārējo leņķu lielumus četrstūrī  $ABCD$ . (Sk. Piirkonnavoor 2022.)

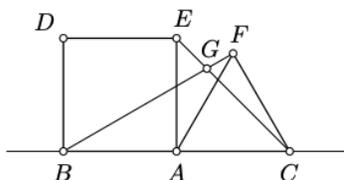


**EE.PK.2021.7.2:**

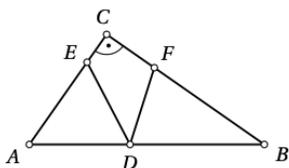
Uz vienādsānu trijstūra  $ABC$  pamata  $AB$  atzīmē punktu  $D$  tā, ka  $|AC| = |AD|$ . Uz nogriežņa  $CD$  atzīmē punktu  $P$ , uz malas  $CB$  – punktu  $Q$ , bet uz pamata  $AB$  – punktu  $R$  tā, ka  $|QB| = |RB|$ , pie tam  $P$  atrodas uz nogriežņa  $QR$ . Uz malas  $CB$  atzīmē arī punktu  $S$  tā, ka nogriežņi  $RS$  un  $CB$  ir perpendikulāri. Taisnes  $CD$  un  $RS$  krustojas punktā  $T$ . Leņķa  $BAC$  lielums ir  $38.5^\circ$ . Atrast trijstūra  $PRT$  leņķu lielumus. (Sk. Piirkonnavoor 2021.)

**EE.PK.2016.7.1:**

Kvadrāta  $ABDE$  mala  $BA$  un vienādmalu trijstūra  $ACF$  mala  $AC$  atrodas uz vienas taisnes un abas vienādas ar 1 metru. Taisnes  $EC$  un  $BF$  krustojas punktā  $G$ . Atrast leņķa  $EGB$  lielumu. (Sk. Piirkonnavoor 2016.)

**EE.PK.2011.7.2:**

Uz taisnleņķa trijstūra  $ABC$  hipotenūzas  $AB$  atzīmē punktu  $D$ , bet uz katetēm  $AC$  un  $BC$  attiecīgi punktus  $E$  un  $F$  tā, ka  $|AE| = |AD|$  un  $|BF| = |BD|$  (sk. attēlu). Atrast leņķa  $EDF$  lielumu. (Sk. Piirkonnavoor 2011.)

**EE.PK.2011.8.2:**

Uz trijstūra  $ABC$  malām  $AB$  un  $BC$  atzīmēti punkti  $D$  un  $E$  tā, ka  $|AC| = |AD| = |BE|$  un  $|CD| = |CE| = |BD|$  (sk. attēlu). Atrast leņķa  $CDE$  lielumu. (Sk. Piirkonnavoor 2011.)

